

Föreningen Gotlandståget

Verksamhetsberättelse för 2004

När styrelsen summerar 2004 kan vi konstatera att Föreningens ekonomi åter är i balans. Vi har under 2004 fått två stora bidrag till renoveringen av "Dalhem". Från Stiftelsen Olle Engkvist har Föreningen fått 100 000:- samt 75 000:- Riksantikvarieämbetet. De insatser som har gjorts under ledning av Eve Jansson samt dessa två större bidrag har gjort att Dalhems renovering är på god väg! Föreningen har även fått ovärderligt stöd från EU-projektet Leader+ genom ekonomiskt stöd till Föreningens förprojektering av en banutbyggnad till Tule och Roma.

Styrelsen har under 2004 haft åtta protokollförda möten. Styrelsens sammansättning var efter årsmötet 2004:

Ordförande: Staffan Beijer
Vice ordförande: Bengt Nilsson
Sekreterare: Daniel Åhlén
Kassör: Rolf Forsman
Ledamöter: Bertil Bergström
Hans Nilsson
Christer Rising
Jan Ryegård
Suppleanter: Stefan Arvidsson
Lars-Åke Johansson
Cenita Hellgren

Mötesverksamhet:

Årsmötet 2004 hölls i Hesselbysalen den 4 april med 28 närvarande medlemmar. Erik Holmqvist från Sanda underhöll.

Den 13 nov. hölls höstmöte i samma lokal med 29 närvarande.

Vid Höstmötet berättade Anders Svensson som är Föreningens projektledare samt Ola Lindvall från Eu-projektet Leader+ om Föreningens kommande utredning om en framtida banutbyggnad till Roma.

Tågdiggarkvällar har hållits första måndagen i feb-maj, sept-nov.

De närvarande har sett på intressanta järnvägsfilmer från när och fjärran, smal- till bredspår. Kvällarna har även ägnats åt fika och gemytligt järnvägssnack.

Administration:

Medlemsantalet den 31 dec. 2004 var 1056 medlemmar, varav 122 är ständiga medlemmar. Medlemsavgiften var för 2004 oförändrad, 150:- för enskild och 200:- för familj samt 3 500:- för ständigt medlemskap.

Föreningen är medlemmar i Museibanornas riksorganisation (MRO). Ingen representant från Föreningen hade tyvärr möjlighet att närvara på MROs två möten.

Föreningen är också medlem i Gotlands Turistförening (GTF) och är där aktiv i nätverket "Gotlands Attraktioner". Under året har Föreningen gått med i arbetslivsmuseiföreningen "Arbetssamma muséer" som bl.a ger ut en landsomfattande turistbroschyr om arbetslivsmuseer.

Under året har föreningen hemsida utvecklats vidare av Daniel Åhlén och Anders Svensson. Hemsidans historiska del har blivit mer omfattande. Hemsidan är idag en snabbt uppdaterad nätversion av "Spårstumpen". Hemsidan har under året besökts av cirka 10 000 "besökare". Adresserna är: www.gotland.net/gotlandstaget eller www.gotlandstaget.se

Ekonomi: (se separat resultat- och balansräkning)

Efter de kraftfulla åtgärder som styrelsen var tvungen att genomföra under de senaste två åren har Föreningens likviditet förbättrats avsevärt. Föreningen checkkredit som tidigare var full-utnyttjad har endast utnyttjats till viss del under december 2004.

De stora bidragen till Dalhem från RAÄ och Stiftelsen Olle Engkvist har till del fonderats (periodiserats) för de kostnader för Dalhems renovering som förfaller till betalning under 2005. Att lönebidragen har kraftigt minskat beror på att vi har gått från 2,25 tjänster till idag en vaktmästartjänst.

Rolf Forsman tog över som kassör efter årsmötet 2004. Rolf har under året lagt om Föreningens redovisning till ett databaserat redovisningsprogram. Föreningens postgiro sköts numera med hjälp av Internetbetalningar. Detta både underlättar kassörens arbete samt minskar Föreningens avgifter för betalningar.

Föreningen har under hösten registrerats för moms. Det innebär bland annat att skillnaden mellan utgående moms (*på våra trafik- (6%)- och försäljningsintäkter (25% moms)*) och ingående moms (*som är moms på våra inköp*) återbetalas till Föreningen. Resultatet bör bli att det till Föreningen återbetalas cirka 25 000:- per år.

Föreningen skall vidare undersöka om det är möjligt att retroaktivt få tillbaka momspengar.

GHJ:

Trafikorganisationens funktionärer har reviderats under året och framgår av sidan två i detta nummer av Spårstumpen.

Arbetsstyrkan:

Gary Hellqvist har under hela året varit heltidsanställd med lönebidrag.

Nils Hellgren har från den 1/7 arbetat i Hesselby, helt avlönad av Arbetsförmedlingen. Dem har på ett förnämligt sätt skött om våra byggnader i Hesselby och även Tule station. De har även fortsatt med renoveringen av ångloket Dalhem. Både genom att biträda Eve Jansson samt att de har även arbetat med lokets underrede. Genomgående revision av föreningens dressiner har även utförts av Gary.

De aktiva medlemmarnas arbetsinsatser i form av fasta arbetsdagar (tredje lördagen i månaden) i Hesselby har fortsatt och är en mycket viktig del i Föreningens verksamhet.

Jernvägscaféet:

Caféet har varit utarrenderat under sommaren till Sonja Ekvall, som efter flerårigt arrende har gott renommé. Sonja har under sommaren administrerat dressinuthyrningen. Samlingshallen har hyrts ut vid ett par tillfällen.

Försäljningsverksamheten:

Försäljningen i GHJ-butiken har tyvärr minskat kraftigt i förhållande till 2003. Föreningens försäljningssortiment finns även på hemsidan med möjlighet att beställa via postgiro. Förutom ett pussel för barn har inga försäljningsartiklar tillförts försäljningssortimentet under 2004.

Spårstumpen:

Chefredaktören Anders Svensson och redaktionen har under året producerat tre innehållsrika nummer av Spårstumpen. Ett 12-sidigt-, ett 16-sidigt- samt ett 20-sidigt dubbelnummer har getts ut. Vi har även satsat på att ha fyra sidor med färgbilder i de två sista tidningarna. Årets två sista nummer har distribuerats av Elsie och Kjell-Åke Nordström.

Trafikåret 2004:

Året inleddes med **Tomtetåget** den 3 jan. Tack vare bra Tomtetågsväder slog vi rekord i antalet besökare. **1 062** resenärer kom och upplevde Tomtetåget! Dessa fick en härlig upplevelse! Antalet resenärer under sommarens trafik nådde nästan upp till 2003 års nivå. På 26 ordinarie trafikdagar under året reste 5254 resenärer med vårt tåg. 254 resenärer medföljde 5 chartrade tåg. 27 befattningshavare deltog i trafiken. Staffan Beijer har varit turfördelare under året. Nytt har varit att personalläget har förts in fortlöpande på hemsidan.

Annonsering har skett i GotlandsGuiden, Gotland JustNU, Turistföreningens "Att göra" samt genom tidningarnas evenemangstips.

www.gotland.net har sponsrat oss helt med vår annons hos dem!

Dressinuthyrning genomfördes under sommaren på försök. Som tidigare nämnts skötte Sonja Ekvall om uthyrning och viss bokning. Dressinuthyrningen inbringade 7 730:- till Föreningen.

Gotlands Turistförening höll sitt årsmöte vid Hesselby den 31 mars. Detltagarna reste med ånglokståg till Eken där glögg serverades. Årsmötesförhandlingar och middag serverades i caféet. Vår anläggning fick många uppskattande ord av våra kolleger i turistbranschen.

Stationära motorers dag 15 maj: I samarbete med Gotlands veteranbilsklubb hölls Damrally med mål i Hesselby samt uppvisning av allehanda (bullriga) stationära motorer i Hesselby samtidigt som sommarens första trafikdag utfördes.

Museijärnvägens dag 22 aug: Inför sommaren bestämde styrelsen att för första gången anordna en säsongsavslutning som vi kallade för "Museijärnvägens dag". Det innebar att vi körde med ett ångdrivet passagerartåg samt ett lokomotordraget blandat person/godståg. Detta var mycket uppskattat av de 219 passagerarna. Det gav möjlighet till tågbyte med längre uppehåll vid Eken. Vi hann under dagen med tio avgångar mot normalt sex. Dagen avslutades med trevlig gemensam middag i Jernvägscaféet för alla som hade möjlighet av de som varit aktiva i sommartrafiken.

Erfarenheterna från denna dag var så goda att Styrelsen bestämde att köra två-tågstrafik även under Tomtetåget den 2 jan. 2005. Det ger större kapacitet med möjlighet till flera avgångar. Målsättningen är att Museijärnvägens dag skall bli en återkommande säsongsavslutning även kommande år.

Maskinavdelningen:

Renoveringen av **Dalhem** har fortsatt. Som tidigare nämnts har vår fastlandsmedlem Eve Jansson ägnat ett halvår på heltid med att renovera pannan. Lars-Åke Johansson samt våra anställda har hjälpt Eve.

Detta har gjort att pannan är rengjord, målad och besiktad. Samtliga takstagsbultar har borrats ur och upphandling av nya från Hallberg Sekrom Fabriks AB har utförts.

Samtliga tuber har värmts och pressats. En stor del av dem har monterats i pannan.

Smörjapparaten samt asklådan har renoverats.

Underredet har rostknackats och grundmålat främst av Nisse och Gary.

En av injektorerna på **Cementa** har renoverats av Christer Rising. Ångvisslan har renoverats av Lars-Åke Johansson.

Två tuber har under året sprungit läck och pluggats. Loket har sedan godkänts vid besiktning. Lokomotorerna har servats av Gary och Mattias Smedberg.

I trafiken har främst Cementa (SCA 16/1908), resgodsvagnen SIRJ F 7 (1920), boggivagnen GJ Co 8 (1935) och postvagnen GJ CD 43 (1899) använts i de flesta tåg. I några tåg har SJ Z4p 397 använts pga lokskada. Under tomtetåget den 3 jan. samt museibanans dag den 22 aug. användes även SJ Bop 876 samt även ett antal godsvagnar den 22 aug.

Föreningen har som gåva fått GJ Bco 4, byggd 1905 vid Fole mek. verkstad, av Rutger Bandholtz. Vagnen hämtades från Bungenäs under valborgshelgen. Föreningen är mycket tacksam för att Hasse Wistrand utförde transporten utan kostnad för Föreningen. TACK!

Vagnen har temporärt placerats bakom vagnhallen. Under hösten har den täckts med pressenningar.

Sockervagnens emblem samt märkningen på Gp-finkan har målats. Renoveringen av GJ C44 har påbörjats under året. Från Cementa har Föreningen fått ett lass stenkol.

Gardiner har anskaffats och satts upp i GJ CD 43 av Staffan Beijer.

Kylvagnen GJ H 245 har hämtas hos Christer Ahlberg i Bro och finns nu bakom vagnhallen.

Banavdelningen:

De aktiva medlemmarnas arbetsinsatser har koncentrerats till banunderhåll samt till nybyggnad av växel mellan spår 5 och 6. Under 2005 kommer spår 6 in till vagnhallen att byggas klart. 13 slipers har bytts, spårläget har även justerats på ett par sträckor. Bangården har skrapats och manuellt ogräsbekämpats. 35 slipers (180 cm) har beställts och levererats från Gotlandsflis i Klintehamn. Sly har röjts längs med järnvägen samt vid Tule hållplats.

Fastighetsavdelningen:

Fastigheterna i Hesselby fått normalt underhåll. Förutom det kan även nämnas att stationshusets södra dörr har lagats och målats av Claes Ryström.

Målning i verkstaden har invändigt påbörjats. Ekens hpl har fått namnet målat på gavlarna.

Vid Tule hpl har lister vid gavlarna tillverkats och satts upp av Gary.

Utbildning:

För att råda bot på bristen av ångloksförare har på initiativ av Staffan Beijer en ångloksförarkurs slutförts under våren. Lärare har varit främst Staffan och Christer Rising.

Styrelsen uppskattar mycket dessa 10 lokelever som har deltagit i utbildningen och även i sommarens trafik!

Föreningens EU-projekt i samarbete med Leader+ om banförlängning till Roma:

Föreningen har sökt och beviljats bidrag från EU-fonden Leader+ för att undersöka förutsättningarna att bygga ut banan till Roma. Undersökningen skall under sex månader leas av Anders Svensson som anställs som projektledare på heltid. Projektet ska undersöka kostnaderna för ett banbygge, utreda vilka tillstånd som krävs och om möjligt erhålla dessa samt genomföra förhandlingar med berörda markägare. Slutligen skall också placeringen av en slutstation i Roma avgöras. I skrivande stund har projektet hunnit så långt att förhandlingarna med markägarna kommit igång. Dessutom arbetas med ansökning till Banverket rörande vägövergången vid Eken. Projektledaren har varit i Falun och inpekterat en automatisk bomanläggning tillhörig föreningen som förvaras där. Kostnadsberäkningen av banbygget pågår. Slutligen har arbetet med tillståndsdelen kommit så långt att formerna för ansökan hos Länsstyrelse och kommun är klarlagda. Det är dock ännu för tidigt att sia om och när ett bygge kan genomföras. Mer arbete återstår innan några slutsatser om detta kan dras.

T-bult: Föreningens lager av "T-bultar", som används för att montera vägg/golvplank på främst godsvagnarna har nästan tagits slut. Förfrågan om andra föreningars intresse har gjorts via MRO. Av dessa förfrågningar har de resulterat att Tjustbygdens järnvägsförening har tillsammans med Gotlandståget beställt nytillverkade T-bultar.

Beställningen har skötts av Christer Rising och 2 000 st. T-bultar levererades i jan. 2005.

Slutord:

Som nämnt i början av denna verksamhetsberättelse har 2004 varit en vändpunkt ekonomiskt. De stora bidragen till Dalhems renovering, Gotlands Kommuns aviserade ökning av bidraget från 71 000:- till 100 000:- samt vårt nya EU-projekt gör att gör att Föreningen nu har "god vind i seglen" eller kanske rättare sagt att vi börjar få upp ångtrycket! Styrelsen ser därför med gott hopp fram emot 2005.

Avslutningsvis vill Styrelsen rikta ett stort tack för alla som deltagit i arbetsinsatser, trafiken och andra föreningsarrangemang, samt för alla gåvor och stöd till Föreningen. Tack!

Väl mött under 2005 men kom ihåg att även om vår ekonomi är bättre nu än tidigare så är extra bidrag mycket välkomna! De möjliggör ytterligare investeringar i lok- vagnar och bana som utvecklar vår verksamhet.

Hesselby 2005-03-23

Staffan Beijer
Bengt Nilsson
Daniel Åhlén
Rolf Forsman
Bertil Bergström
Hans Nilsson
Christer Rising
Jan Ryegård